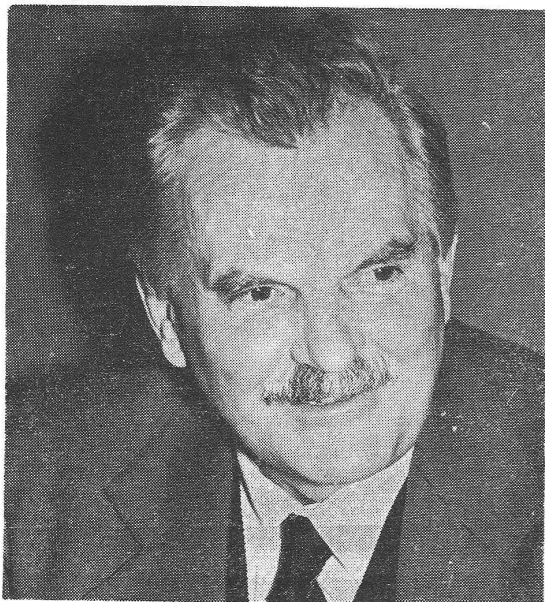

Dr. ĐORĐIJE DRECUN U povodu 65. godišnjice života

Jednom je netko mudar rekao da je čovjek, otkako se rodi i počne u sebi ispisivati prve spoznaje o životu, dužan da za cjelokupna trajanja njegova životnog puta vodi računa da u njemu ima i ovakvih dana — da doživi relativno visoku životnu dob, ispraćaj u mirovinu i da za svoj rad dobije potrebni uspješni certifikat vlastita postojanja i djelovanja.

Ovoga puta, kada obilježavamo šezdesetpetogodišnjicu života dr. Đorđija Drecuna, s posebnim zadovoljstvom dijelim svoje mišljenje, a i mišljenje ribara Jugoslavije, da je ova ljudska mudrost zaista došla do svojeg izražaja.

Veoma smo iznenađeni iznenadnim odlaskom u mirovinu dragog nam kolege, jer smo očekivali da će čovjek takve energije, snage i radnog poleta još dugo ostati na kormilu slatkovodnog ribarstva Crne Gore pa i šire, i da će struci i praktičnome radu pružiti još mnogo toga, u što i sada vjerujemo, jer pratiti ga u mirovinu ne znači i da se konačno rastajemo od njega. No, vrijeme čini svoje pa je u pravo vrijeme došla odluka da kolega Drecun ustupi mjesto mlađim kadrovima, koji će ga, sigurno, uzorno slijediti njegovim već utabanim stazama.

Đorđije Drecun rođen je 27. aprila 1924. u Cetinju. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Titogradu. Poljoprivredni fakultet godine 1950. na Beogradskom univerzitetu. Obavio je brojne stručne specijalizacije i usavršavanja. Prvu specijalizaciju završio je u Institutu za slatkovodno ribarstvo Hrvatske kod prof. Plančića, gdje je položio i stručni ispit. Boravio je na usavršavanju iz ribarstva u SAD, SSSR-u i u Italiji, a prisustvovao je i manje specijalističkim seminarima u zemlji i u inozemstvu. Objavio je oko 90 naučnih i stručnih radova i više

od 40 studija, tehnoloških investicijskih radova, programa i projekata s područja ribarstva.

Autor je i Kooautor i nekoliko stručnih i naučnih knjiga iz ribarstva. Urednik je i član više izdavačkih i stručnih edicija (Agrosaznanje, Poljoprivreda i šumarstvo Crne Gore, Ihtyologija i dr.). Sudjelovao je na brojnim stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu s više od 30 referata i kooreferata.

Odmah nakon završetka fakulteta radi kao referent za ribarstvo pri Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva SR Crne Gore. Mlad i ponesen idejama i poletom da pridone razvoju ribarstva u Crnoj Gori, aktivno se i samoprijegorno angažira na organiziranju ribarske privrede, službe i ribarske znanosti u Crnoj Gori pa je tako njegov životni ciklus obilježen zapaženim uspjesima i rezultatima. Njegovim angažmanom u ribarstvu počinje zapravo organizirano djelovanje ribarske privrede u Crnoj Gori, budući da je bio prvi školovani stručnjak crnogorskog ribarstva. Tada počinje gradnja mnogih ribarskih objekata, donose se zakonske regulative s područja ribarstva, osniva se Stanica za ribarstvo, inventariziraju se ribolovne vode, izrađuje se ribarski katastar, počinje se izdavati i naučna literatura, uvodi se mehanizovana oprema za jezerski ribolov, osnivaju se ribarske organizacije, počinje priprema i školovanje ribarskog kadra i dr.

Dr. Đorđije Drecun još kao mlad imao je jasno opredjeljenje da se posveti znanstvenom radu na polju ribarstva, te kao upravitelj Stanice za ribarstvo Crne Gore, postavlja i prve temelje naučnoistraživačkog rada u ribarstvu Crne Gore. U relativno kratko vrijeme formirao je potreban kadar, nabavio potrebnu opremu i izradio program koji je bio usko vezan uz problematiku primijenjenog privrednog i sportskog ribarstva Crne Gore. Posebnu pažnju posvetio je proučavanju ribarstva na Skadarskom i drugim jezerima u Crnoj Gori, kao i proučavanju salmonidnih tekućica i autohtonih vrsta riba Crne Gore. Uz ime dr. Drecuna vezani su mnogi projekti, programi i studije u razvoju ribarstva u Crnoj Gori, kao i prvi realizirani investicijski projekti ribnjaka »Morača«, »Mareza«, »Lješkopoljski lug«, »Buče«, »Mušovića rijeka«, »Rastovac« i mnogih drugih izvan Crne Gore.

Godine 1964. za položaja upravitelja Stanice za ribarstvo i direktora Ribarskog gazdinstva »Skadarsko jezero« — Vranjina, prelazi na rad na mjesto tehnologa, odnosno direktora OOUR-a »Ribarstvo« Agrokombinata »13. jul« iz Titograda, a posljednjih deset godina direktor je Zavoda za naučnoistraživački rad RO Agroeonomskog instituta Agrokombinata »13. jul«. Titograd. Naklonost i želja za naučnim radom nije ga napustila ni u privrednoj organizaciji te usporedo, zauzimajući se na povećanje i organiziranje proizvodnje, priprema disertaciju »Eksperimentalna ispitivanja mogućnosti vremenskog skraćenja uzgoja kalifornijske pastrmke« koju je s uspjehom obranio godine 1970. na Poljoprivrednom fakultetu u Sarajevu kod uvaženog prof. dr. Tonka Šoljana.

U svojem dugogodišnjem radu na ribnjacima »Morača« i »Mareza« dr. Drecun postigao je i svoje najveće uspjehe u intenzivnoj proizvodnji kalifornijske pastrve. Naime, ribarskoj javnosti Jugoslavije poznati su uspjesi u povećanju proizvodnje i u skraćanju uzgojnog perioda za kalifornijsku pastrmku na spomenutim ribnjacima s izuzetno visokim prinosima od preko 500 tona u redovnoj proizvodnji i s više od 820 tona po hektaru konzumne pastrve u eksperimentalnim zahvatima. Ova dostignuća imala su izuzetnu važnost, ne samo u Crnoj Gori nego i u čitavoj Jugoslaviji pa i izvan granica naše zemlje, zbog čega je bio angažiran kao konzultant ili kao izravni izvršilac tehnološke dokumentacije na mnogim pastrvskim objektima u SR Srbiji, Makedoniji, Bosni i Hercegovini, u Hrvatskoj, pa i u inozemstvu.

Osim po visokim prinosima, titogradski su ribnjaci poznati i po proizvodnji visokokvalitetnog reprodukcijskog nasada kalifornijske domesticirane i Kamloops pastrve, kao i reprodukcijskog nasada autohtone potočne pastrve i alpske zlatovčice. Na selektivnim zahvatima proizvodnje visokokvalitetnog matičnog materijala spomenutih vrsta pastrva, radi i njima rukovodi dr. Drecun.

Za svoj rad dobio je brojna republička i jugoslavenska priznanja. Nosilac je Ordena rada sa zlatnim vijencem, dobitnik je Trinaestojulske nagrade Crne Gore, Društva inženjera i tehničara Jugoslavije i Crne Gore i drugih privrednih i društvenih priznanja, kao i ribarske zlatne medalje Jugoslavije. Nosilac je također najvećeg priznanja u slatkovodnom ribarstvu Jugoslavije, Zlatne plakete, čiji je i prvi dobitnik i koja mu je svečano predana u Peruću.

Vrlo je teško pa i nemoguće u nekoliko redaka prikazati golemi rad i poštovanje tako osobite ličnosti kao što je kolega Drecun. Slobodno se može reći da pripada plejadi prvih poslijeratnih ribarskih stručnih kadrova koji su bili pioniri izgradnje, obnove i unapređenja ribarstva Jugoslavije. Zaljubljenik u svoju profesiju, već od samog početka svu svoju energiju, znanje i mladenački zanos poklanja ribarskoj struci i unapređenju ribarstva ne samo Crne Gore nego i Jugoslavije. Zahvaljujući takvu entuzijazmu stekao je glas izvanserijskog ribara stručnjaka, znanstvenika i praktičara. U svojem radu imao je izvanredan smisao za kontakt, duhovitost i šale, pa je stekao velik krug prijatelja i poštovalaca. Posebno se odnosio prema mladim ribarskim stručnjacima koji su na titogradskim ribnjacima stjecali stručno i praktično znanje i gdje im je dr. Đordije Drecun uvijek nastojao pružiti ruku prijateljstva, iskrenosti, očinske brige, a posebno prilikom prenošenja praktičnog iskustva iz ribarske struke koje nikada nije skrivao i prodavao, pa ga je to učinilo ličnošću na koju smo se u svako vrijeme mogli osloniti i pozvati.

Iznoseći ovaj prikaz, koji svakako nije mogao registrirati sve aktivnosti ovog ribarskog veterana, doajenu crnogorskog ribarstva čestitam šezdesetpetu godišnjicu života i uspješnu ljudsku i ribarsku karijeru sa željom da još mnogo godina plodno i aktivno radi, te da na još mnoge naše zajedničke sastanke unese vedrinu i humor na svoj način.

BIBLIOGRAFIJA NAUČNIH I STRUČNIH RADOVA

Dr. Đordija Drecuna

1. Naučni radovi

1. Jednogodišnji rezultati nasađenog kalifornijskog mlada u gornjem toku rijeke Zete. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 6. Zagreb (1952).
2. Nešto o prirastu potočne pastrve u rijeci Ribnici. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 11—12. Zagreb (1952).
3. Neka zapažanja u radu ribogojilišta »Crno Jezero« na Durmitoru. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 1. Zagreb (1952).
4. Pastrmka iz Rikavačkog jezera. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4—5. Zagreb (1955).
5. Markiranje krapa na Skadarskom jezeru, NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 3. Titograd (1955).
6. Pokusni lov sa mrežom kočom na Skadarskom jezeru. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 4. Titograd (1955).
7. Mugilidi (cipli) Skadarskog jezera. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 2. Zagreb (1956).
8. Rezultati ogleđa sa strukovima izrađenim od najlon konca za lov jegulje na Skadarskom jezeru. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 3—4. Zagreb (1956).
9. Pastrmka »blatnjača« iz Plavskog jezera. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 1. Titograd (1956).
10. Ihtiofauna Skadarskog jezera. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 4. Titograd (1957).
11. Uticaj niskih temperatura na normalan razvoj pastrvskih jaja. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 5. Zagreb (1958).
12. Rezultati poribljavanja nikšićkih akumulacija. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1960).
13. Ihtiofauna crnogorskih voda. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 4. Titograd (1960).
14. Postizanje visokih prinosa konzumne pastrmke u skraćenom tehnološkom postupku. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1962).
15. Rasprostranjenje i popis slatkovodnih riba Crne Gore. HYDROBIOLOGIA MONTENEGRINA. Tom II, broj 1. Titograd (1962).
16. Prilog poznavanja biologije šarana iz Skadarskog jezera. HYDROBIOLOGIA MONTENEGRINA. Tom II, broj 2. Titograd (1962).
17. Posledice prouzrokovane izgradnjom nasipa preko Skadarskog jezera na migraciju ukljeve. HYDROBIOLOGIA MONTENEGRINA. Titograd (1964) (koautor).
18. Sublakustrična vrela »oka« i njihov značaj u ribolovu Skadarskog jezera. HYDROBIOLOGIA MONTENEGRINA. Tom II, broj 5. Titograd (1964) (koautor).
19. Realization of reash yield of consumable trout in shortond technological procedure. EFIAC TECHNICAL PAPER, Roma (1964).
20. Biologija, morfološke karakteristike i rastenje krapa Skadarskog jezera. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 2. Zagreb (1972).
21. Uzgoj mladi od početka prehranjivanja do tri mjeseca starosti. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1973).

22. Uzgoj, selekcija i ispitivanje plodnosti matičnog materijala na pastrmskom ribnjaku »Morača«, RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1973).
 23. Novostečena iskustva u inkubaciji oplodene ikre kalifornijske pastrmke u aparatima »Vejs« kapaciteta 60 litara. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4 Zagreb (1973).
 24. Eksperimentalna ispitivanja mogućnosti vremenskog skraćivanja uzgoja kalifornijske pastrmke. AEI. Titograd (1977).
 25. Dostignuća na uzgoju konzumne pastrmke na ribnjacima OOUR »Riboprodukt« Titograd. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 5. Zagreb (1977).
 26. Mogućnost uzgoja kalifornijske pastrmke industrijskim putem u našim uslovima. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 1. Zagreb (1978).
 27. Eksperimentalna ispitivanja mogućnosti poboljšanja peletiranih hraniva za uzgoj pastrmke. STOPANSKA KOMORA NA MAKEDONIJA. Skopje (1978).
 28. Eksperimentalna ispitivanja ishrane pastrmke sa različitim izbalansiranim obrocima na ribnjaku »Morača« kod Titograda. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 2. Zagreb (1979).
 29. Proizvodnja reprodukcijonog nasada materijala autohtonih vrsta pastrmki koje naseljavaju ribolovne vode Crne Gore, Agroekonomski institut. Titograd (1980).
 30. Uzgoj i selekcija skadarskog krapa (šarana) u ribnjacima. Agroekonomski institut. Titograd (1981).
 31. Proizvodnja reprodukcijonog nasadnog materijala potočne pastrmke. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 2. Titograd (1981).
 32. Izmjena populacije riba u Skadarskom jezeru. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 4. Titograd (1981).
 33. Changing of fish population in the lake Skadar. SCIENTIFIC PROGRAM. Hamburg (1982).
 34. Exploration possibilities of gray mullet and ell juvenile forms in south Adriatic. SCIENTIFIC PROGRAM. Hamburg (1982) (koautor).
 35. Mogućnost uzgoja jegulje i cipla u uslovima crnogorske akvakulture. Agroekonomski institut. Titograd (1983).
 36. Izmjena riblje populacije u Skadarskom jezeru. CRNOGORSKA AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI. Titograd (1983).
 37. Plodnost potočnih pastrmki iz nekih ribolovnih lokaliteta Crne Gore. AGROSAZNANJE. Broj 1. Titograd (1984).
 38. Smanjenje riblje populacije ukljeve (*Alburnus albidus alborella*) u Skadarskom jezeru. AGROSAZNANJE. Broj 2. Titograd (1985).
 39. Biološko-ribarstvena istraživanja rijeke Morače, njenih pritoka i Rikavačkog jezera. AGROSAZNANJE. Broj 4. Titograd (1985).
 40. Ribe rijeke Morače. AGROSAZNANJE. Broj 4. Titograd (1985).
 41. Selekcija i hibridizacija matičnog materijala sojeva kalifornijske pastrmke. SIZ za nauku SRCG (1988).
 42. Ekološka i hidrobiološka istraživanja voda na hidrografskom području sjevernog dijela Crne Gore. SIZ za nauku SRCG (1988).
- II. Stručni radovi
43. Rijeka Zeta budući prirodni ribnjak salmonida. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 5. Zagreb (1951).
 44. Izgradnja mrestilišta u NR Crnoj Gori. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1951).
 45. Poribljavanje u srezu nikšićkom. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1951).
 46. Uspjesi slatkovodnog ribarstva u NRCG. Broj 1—2. Zagreb (1952).
 47. Prerada ukljeve na Skadarskom jezeru. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1952).
 48. Lov glavatice na rijeci Morači. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 7. (Zagreb (1952).
 49. Durmitorska jezera. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 8. Zagreb (1952).
 50. Poribljavanje pastrmskih voda Crne Gore. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 5. Zagreb (1953).
 51. Proučavanje problematike Skadarskog jezera. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 1. Zagreb (1954).
 52. Glavatica ne podnosi zarobljeništvo. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 2. Zagreb (1954).
 53. Rijeka Crnojevića. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1954).
 54. Mreže stajačice na Skadarskom jezeru, njihova upotreba i efikasnost. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 5—6. Zagreb (1954).
 55. Ulov kuble na Skadarskom jezeru. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 3. Zagreb (1955).
 56. Slatkovodno ribarstvo Crne Gore. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 1. Titograd (1955).
 57. Inventarizacija ribolovnih voda NRCG. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4—5. Zagreb (1955).
 58. Poribljavanje salmonidnih voda u NR Crnoj Gori. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 2. Titograd (1955).
 59. Prvi ogledi sa strukovima (parima) izgrađeni od najlon konca za lov jegulje na Skadarskom jezeru. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 2. Titograd (1956).
 60. Ribolovne vode Crne Gore. LOV I RIBOLOV. Broj 1. Titograd (1958).
 61. Ribolovne vode Crne Gore. RIBIČ. Broj 6. Ljubljana (1958).
 62. Pastrmke u crnogorskim vodama. LOV I RIBOLOV. Broj 2. Titograd (1958).
 63. Poribljavanje Zabojskog jezera. LOV I RIBOLOV. Broj 3. Titograd (1958).
 64. Glavatica. LOV I RIBOLOV. Broj 4. Titograd (1958).
 65. Orahovštica. LOV I RIBOLOV. Broj 1. Titograd (1961).
 66. Ribe naših voda. LOV I RIBOLOV. Broj 2—3. Titograd (1961).
 67. Pastrmski ogledni ribnjak »Morača«. LOV I RIBOLOV. Broj 2—3. Titograd (1961).
 68. Ribarstvo Sovjetskog Saveza. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 5. Zagreb (1962).
 69. Lipljen. LOV I RIBOLOV. Broj 16. Titograd (1963).
 70. Salmonidne vode i ribarski objekti Crne Gore. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 1. Zagreb (1963).
 71. Uzgoj pastrmke od ikre do konzumne veličine. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 5. Zagreb (1963).

72. Ribnjak »Morača«. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1973).
 73. Zagađivanje rijeke Morače otpadnim vodama. RIBARSTVO JUGOSLAVIJE. Broj 4. Zagreb (1973).
 74. Program razvoja industrijskog ribarstva Crne Gore. AGROEKONOMSKI INSTITUT. Titograd (1974).
 75. Mogućnost korišćenja prirodnih resursa za proizvodnju konzumne pastrmke. NAŠA POLJOPRIVREDA. Broj 3. Titograd (1981).
 76. Izgradnja malih pastrmskih ribnjaka. POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO. Broj 3. Titograd (1981).
 77. Mali ribnjaci. Duga. Unosna znanja. Posebno izdanje. BIGZ Beograd (1986).
 78. Ukljeva. LOV I RIBOLOV. Broj 1. Titograd.
 79. Novopodignuti ribarski objekti u Crnoj Gori. LOV I RIBOLOV. Broj 16. Titograd.
 80. Odras intenziteta ulova. LOV I RIBOLOV. Broj 16. Titograd.
 81. Rijeka Morača. LOV I RIBOLOV. Broj 16. Titograd.
 82. Ribolovne vode Crne Gore. INFORMATIVNA REVIIJA INDUSTRIJEIMPORT. Titograd.
 83. Skraćena verzija ribarske osnove sliva rijeke Morače. DELEGATSKA TRIBINA. Broj 173. Titograd.
 84. Razvoj naučno-istraživačkog rada u ribarstvu Crne Gore. POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO. Broj 1. Titograd (1986).
 85. Ribarska proizvodnja u Crnoj Gori. POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO. Broj 4. Titograd (1986).
- III. Programi
86. Razvoj naučnoistraživačke službe u SR Crnoj Gori. POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO. Broj 1. Titograd (1986).
 87. Investicioni program mrestilišta »Morača«. Titograd (1951).
 88. Investicioni program mrestilišta »Crno Jezero«. Žabljak (1951).
 89. Investicioni program ribnjaka »Morača«. Titograd (1954).
 90. Investicioni program ogledni šaranski ribnjak »Morača«. Titograd (1955).
 91. Investicioni program mrestilište »Breznica«. Pljevlja (1958).
 92. Investicioni program mrestilište »Biogradsko jezero«. Kolašin (1958).
 93. Investicioni program pastrmskog ribnjaka »Buče«. Ivangrad (1960).
 94. Investicioni program ribnjak »Buče«. Ivangrad (1960).
 95. Investicioni program »Podhum«. Titograd (1961).
 96. Investicioni program lagunarni ribnjak »Šasko jezero«. Ulcinj (1962).
 97. Investicioni program pastrmskog ribnjaka »Krivaja«. Zavidovići (1965).
 98. Investicioni program proširenje oglednog pastrmskog ribnjaka »Morača«. Titograd (1966).
 99. Investicioni program proširenje pastrmskog ribnjaka »Mareza«. Titograd (1968).
 100. Investicioni program pastrmskog ribnjaka »Muškovića rijeka«. Kolašin (1978).
 101. Investicioni program ribnjaka »Vapa«. Sjenica (1979).
 102. Investicioni program pastrmskog ribnjaka »Rastovac«. Nikšić (1985).
 103. Investicioni program pastrmskog ribnjaka »Glava Zete«. Nikšić (1985).
 104. Investicioni program mrestilište »Vidrovan«. Nikšić (1985).
 105. Investicioni program pastrmskog ribnjaka »Vrbnica«. Plužine (1985).
 106. Investicioni programi za individualnu izgradnju (mali ribnjaci) 5 komada (1986).
 107. Investicioni program pastrmsko mrestilište »Đurđevi stupovi«. Ivangrad (1986).
 108. Investicioni program pastrmskog ribnjaka »Zubin Potok«. Zubin Potok (1988).
 109. Investicioni program pastrmskog ribnjaka »Stanišor«. Gnjilane (1989).
 110. Mogućnost razvoja ribarstva Crne Gore od 1955—1960. Studija. Stanica za ribarstvo NRCG. Titograd (1954).
 111. Problemi organizacija slatkovodnog ribarstva u SR Crnoj Gori. Stanica za ribarstvo SR Crne Gore. Titograd (1963).
 112. Unapređivanje ribarstva i ribarske proizvodnje crnogorske ribolovne privrede. INDUSTRIJEIMPORT. Titograd (1971).
 113. Program razvoja ribarske privrede u SR Crnoj Gori od 1976. do 1980. godine. PRIVREDNA KOMORA SR CRNE GORE. Titograd (1975) (koautor).
 114. Stanje i mogućnosti razvoja ribarske privrede u SR Crnoj Gori. PRIVREDNA KOMORA SR CRNE GORE. Titograd (178) (koautor).
 115. Mogućnost razvoja morskog ribarstva u SR Crnoj Gori. REPUBLIČKI KOMITET ZA POLJOPRIVREDU SR CRNE GORE. Titograd (1983) (koautor).
 116. Program razvoja ribarstva u SR Crnoj Gori (1986—1990. i 1990—2000. godine). AGROZAJEDNICA. Titograd (1985).
 117. Razvoj poljoprivrede u SR Crnoj Gori (Ribarstvo). POLJOPRIVREDNI INSTITUT. Titograd (1960).
 118. Razvoj ribarstva Agrokombinata »13. jul« (obrada ribarstvo). Titograd (1964).
 119. Mogućnost razvoja ribarstva na području SO Bijelo Polje. AGROEKONOMSKI INSTITUT. Titograd (1979).
 120. Mogućnost razvoja ribarstva na području SO Ulcinj. AGROEKONOMSKI INSTITUT. Titograd (1979).
 121. Ribarstvo Nacionalnog parka Durmitor. INSTITUT ZA DRUŠTVENO-EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA. Titograd (1980).
 122. Ribarska osnova sliva rijeke Morače i Rikavačkog jezera. AGROEKONOMSKI INSTITUT. Titograd (1985).
 123. Ribarska osnova Šaskog jezera. POLJOPRIVREDNI INSTITUT. Titograd (1986).
 124. Agrokomples SR Crne Gore (ribarstvo). INSTITUT ZA TEHNIČKE NAUKE. Titograd (1986).

125. Visokointenzivni uzgoj visokokvalitetnih vrsta riba u Zaovima. AGROEKONOMSKI INSTITUT. Titograd (1986).

IV. Posebna izdanja

126. Slatkovodno ribarstvo (koautor). JUMENA, Zagreb, 1982.

127. Mali ribnjaci. EKONOMSKI BIRO, Beograd (1984).

128. Eksperimentalna ispitivanja mogućnosti vremenskog skraćivanja uzgoja kalifornijske pastrmke. AEI. Titograd (1977).

129. Biološko-ribarstvena istraživanja rijeke Morače, njenih pritoka i Ribarskog jezera. AGROSAZNANJE. Titograd (1985).

Prof. KIRO APOSTOLSKI